

SMÅLANDSPOSTEN

150902

Akut lärarbrist i den svenska skolan

Inför skolstarten fanns det nog många som hade blandade känslor. Såväl barn som föräldrar och politiker. Lärarbristen i svenska skolan är akut.

Skolverket har räknat på rekryteringsbehovet av lärare, förskolelärare och fritidspedagoger de närmaste fem åren. 70000 nya lärare behövs nationellt. Regionalt i Kronoberg är rekryteringsbehovet 1360 nya lärare inom fem år. Samtidigt uppger SCB i sina prognoser att 2025 kommer 35800 katedrar i svenska skolor stå tomma.

Läraryrket har under lång tid varit fast i en negativ spiral av sjunkande status och bristande söktryck till lärarutbildningen. Snabbt räknat behöver omkring 60 procent fler än idag påbörja lärarutbildningen för att täcka behovet. Samtidigt finns det få vägar in i läraryrket. Endast en examen från en lärarutbildning eller en tre terminer kompletterande pedagogisk utbildning leder idag till en lärarlegitimation.

Forskning på området visar dock att en lärares förmåga att undervisa inte bara hämtas från utbildningen. Det är bara en av många komponenter som skapar en bra lärare. Faktum är att utbildningen spelar minst roll. Istället är det chansen att få undervisa med återkoppling från en mer erfaren lärare. Det är dags att öppna upp läraryrket och göra det lättare för personer som har ämneskunskaperna att bli lärare.

Bristen på lärare är inte jämt fördelat över ämnesområdena. Samtidigt som det finns ett överskott på svenska- och historielärare är det stor brist på lärare i kemi och naturämnena över lag. Av den anledningen har Novus på uppdrag av Handelskammaren genomfört en undersökning bland 400 personer som har en högskoleutbildning inom ett tekniskt eller naturvetenskapligt ämne. 26 procent av dem kan tänka sig att arbeta som lärare någon gång under yrkeslivet.

Potentiellt blir det 70000 nya lärare inom teknik och naturämnena. Men för att de ska gå från potential till verklighet krävs snabbare vägar in i läraryrket. Handelskammaren förslår att man inför ett legitimeringsprov för läraryrket. Ett liknande prov finns redan idag för personer som läst en lärarutbildning utomlands och vill få en svensk lärarexamen. Legitimeringsprovet kan appliceras på såväl de som gått lärarutbildningen som benchmarking och för att de som besitter ämneskunskaperna ska kunna få en lärarexamen.

För att möta den kommande lärarbristen bör politiken öppna upp ögonen för fler vägar in i och ut ur läraryrket. På så sätt kan man hitta och attrahera bra lärare som inte har en lärarutbildning, men som har kunskaperna och förmågan att lära ut. Vi vet idag att bristen på kompetenta lärare är en av skolans största problem. Ett legitimeringsprov för lärarlegitimation kan öppna upp yrket för de som har talang att lära ut och entusiasmera och motivera sina elever, inte bara de som har gått rätt utbildning.

Per Tryding, vVD Sydsvenska Industri- och Handelskammaren,
Jessica Ulfgren, analytiker Sydsvenska Industri- och Handelskammaren